

KIBERNETSKA VARNOST IN DIGITALIZACIJA POSLOVANJA

PODJETIJ

Gregor Zupan¹, Tilen Mlakar¹

¹Statistični urad Republike Slovenije, Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

gregor.zupan@gov.si, tilen.mlakar@gov.si

Podjetja v Sloveniji so za investicije v informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT) leta 2023 namenila okoli 750 milijonov EUR ali za 8 % več kot leto prej, od tega 44 % za investicije v programsko opremo ali za desetino več kot leto prej. Povečal se je delež podjetij z 10 ali več zaposlenimi in samozaposlenimi, ki so se pri digitalni preobrazbi poslovanja srečala s težavami. S 66 % v letu 2023 je narasel na 71 % v letu 2024. Podrobnejša razčlenitev po velikosti podjetij kaže, da je imelo tovrstne težave 69 % malih, 81 % srednje velikih in 83 % velikih podjetij. Kot najpogostejšo težavo so navajala pomanjkanje ustreznega kadra ali znanja (48 %), s 37 % je sledilo pomanjkanje finančnih sredstev.

Kako napreduje digitalizacija podjetij in kako skrbijo za kibernetško varnost v primerjavi z drugimi članicami EU?

V letu 2024 je imelo dostop do interneta za službene namene 64 % zaposlenih in samozaposlenih v podjetjih z 10 ali več zaposlenimi in samozaposlenimi (63 % v EU), 36 % jih je uporabljalo programske rešitve ERP, 21 % tehnologije umetne inteligence (13 % v EU) in prav tako 21 % programsko opremo za upravljanje odnosov s strankami (CRM).

Uporaba interneta in digitalizacija poslovanja povečujeta produktivnost, po drugi strani pa podjetja izpostavljata kibernetiskim nevarnostim. 86 % podjetij je zato uporabljalo različne varnostne ukrepe ali postopke za zagotavljanje zaupnosti, celovitosti ter dostopnosti do podatkov in sistemov IKT (93 % v EU): 84 % malih, 97 % srednje velikih in vsa velika podjetja. Delež podjetij, ki ne uporabljajo varnostnih ukrepov ali postopkov, je bil s 16 % najvišji med malimi podjetji. Najpogostejši varnostni ukrep je bila avtentikacija z močnim geslom, za katero je določena minimalna dolžina in ki mora vsebovati številke oz. posebne znake ter se redno menjati. Med podjetji, ki so uvedla zaščito, jih je ta ukrep uporabljalo več kot tri četrtine (76 %), pri čemer pa je bil delež manjši od povprečja na ravni EU (84 %). Ključni varnostni ukrep je tudi izobraževanje zaposlenih o varni uporabi IKT, saj so ti prva obrambna črta pred kibernetiskimi grožnjami. 55 % podjetij je obveščalo svoje zaposlene o njihovih obveznostih v zvezi z varno uporabo IKT (60 % v EU): 51 % malih, 69 % srednje velikih in skoraj vsa velika podjetja (99 %). V letu 2023 pa se je 12 % ali okoli 1.028 podjetij srečalo z različnimi posledicami varnostnih incidentov, povezanih z IKT (22 % v EU): desetina malih, 18 % srednje velikih in 23 % velikih podjetij.

Ključne besede: SURS; IKT; tehnologije umetne inteligence; kibernetika varnost; digitalizacija.

CYBER SECURITY AND THE DIGITALISATION OF BUSINESS

In 2023, enterprises in Slovenia allocated around EUR 750 million for investments in information and communication technology equipment; 44% for investments in software, which was a tenth more than a year earlier. In 2024, 71% of enterprises with 10 or more employees and self-employed persons encountered difficulties in the digital transformation of their business (66% in 2023). The most common issue cited was lack of appropriate personnel or knowledge (48%), followed by lack of financial resources (37%).

How is the digitalization of enterprises in Slovenia progressing and how do they take care of cyber security compared to other EU Member States?

In 2024, 21% of enterprises used artificial intelligence technologies (EU: 13%), 36% ERP software solutions and 21% customer relationship management (CRM). 86% of enterprises implemented various security measures to ensure the confidentiality, integrity, and availability of their ICT data and systems (EU: 93%). 55% informed their employees about their responsibilities related to ICT security (EU: 60%).

Keywords: SURS; ICT; artificial intelligence technologies; cyber security; digitalisation.